

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на здравеопазването

Регионална здравна инспекция – Силистра

ЗАПОВЕД

№ РД-01-4/13.01.2023г.

На основание чл. 10, във връзка с чл. 9, т. 24 от Устройствения правилник на регионалните здравни инспекции, с цел надзор на заболяемостта от ОРЗ и Грип, обсъждане и въвеждане на протиепидемични мерки в област Силистра по време на грипна епидемия

УТВЪРЖДАВАМ:

I. Оперативен план за надзор на Грипа и ОРЗ в област Силистра през 2023г.

II. Състав на Експертна работна група (ЕРГ), с приложени телефон и ел.поща за връзка:

Председател: д-р Теодора Начева, директор на РЗИ-Силистра

Заместник председател: Нина Димитрова, главен секретар на РЗИ-Силистра

Секретар: д-р Боряна Кочева, главен инспектор Д НЗБ, РЗИ-Силистра

Членове:

1. д-р Васил Славов, изпълнителен директор на МБАЛ-Силистра
2. д-р Богомил Бойчев, управител на МБАЛ-Тутракан
3. д-р Янита Андреева, управител на МБАЛ-Дулово
4. Д-р Енчо Василев, директор на ЦСМП-Силистра
5. д-р Тихомир Иванов, управител на ДКЦ-Силистра
6. Габриела Миткова, началник на РУО-Силистра
7. д-р Теодор Иванов, председател на РК на БЛС-Силистра
8. Димитър Кръстев, председател на УС на РФК-Силистра
9. д-р Стелияна Величкова, председател на РК на НСОПЛБ-Силистра
10. Атанас Атанасов, директор на РЗОК-Силистра

Експертната работна група се свиква от директора на РЗИ-Силистра и може да заседава неприсъствено, като членовете представят писмени становища. Протокол от всяко заседание да се изготвя от секретаря на ЕРГ.

Доклад с анализ на данните за епидемичната обстановка от Грип и ОРЗ на областно ниво и по общини се изготвя от секретаря на групата.

Експертната работна група обсъжда достигнатото епидемично ниво на заболяемост от Грип и ОРЗ в областта и предлага мотивирани протиепидемични мерки.

Заповедта да се доведе до знанието на съответните длъжностни лица, за сведение и изпълнение. Служителите на РЗИ-Силистра, включени в Експертната работна група, да се информират чрез информационната система АИС "Eventis-R7".

Заповедта и Оперативния план да се публикуват на интернет страницата на РЗИ-Силистра.

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на Нина Димитрова, главен секретар.

Д-Р ТЕОДОРА НАЧЕВА
Директор на РЗИ-Силистра

**ОПЕРАТИВЕН ПЛАН
ЗА НАДЗОР НА ГРИП И ОРЗ
В ОБЛАСТ СИЛИСТРА (2023г.)**

(утвърден със Заповед № РД-01-4/13.01.2023г. на директора на РЗИ-Силистра)

I. ЦЕЛ

Своевременна регистрация на случаите с ОРЗ и Грип от лечебните заведения и съобщаване в РЗИ на коректни данни по системата за сентинелно наблюдение, за непрекъснато проследяване динамиката на епидемичния процес от ОРЗ/Грип и своевременно установяване на началото и края на грипна епидемия, определяне обхвата на епидемията, оценка на тежестта на протичането ѝ, определяне и въвеждане на мерки за ограничаване епидемичното разпространение, с цел ограничаване на заболяемостта и намаляване на смъртността.

II. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Своевременна реакция и бърз отговор при епидемично разпространение на случаите с ОРЗ и Грип, навременна оценка на ситуацията при повишена заболяемост от ОРЗ/Грип (обща и по възрастови групи), лабораторно установяване циркулацията на грипни и други респираторни вируси чрез вирусна детекция, идентифициране на засегнатите селища/общини и групите от населението с най-голям риск от усложнения, въвеждане на пред-епидемични и противоепидемични мерки, осигуряване на достоверна и актуална информация за обществеността и заинтересованите институции, с цел оказване на навременна медицинска помощ, изолиране на болните, намаляване на риска от усложнения и хоспитализации, за снижаване на заболяемостта и на смъртността.

III. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

1. Ежегодно определяне със заповед на директора на РЗИ-Силистра на амбулаториите за първична медицинска помощ, които да провеждат сентинелния надзор на ОРЗ и Грип по възрастови групи (0-4, 5-14, 15-29, 30-64 и 65+), въз основа на 10% извадка от населението на областния град, в съответствие с дефиницията за случай на Грип и ОРЗ, посочени в Наредба № 21/2005г. за реда за регистрация, съобщаване и отчет на заразните заболявания, при включване на точно определени диагнози от клас X (болести на дихателната система) на МКБ-X ревизия: остър назофарингит (J00), остър фарингит (J02), остър ларингит и трахеит (J04), остри инфекции на ГДП с множествена и неуточнена локализация (J06), Грип, предизвикан от идентифициран вирус (J10), Грип, неидентифициран вирус (J11), Остър бронхит (J20), Остър бронхиолит (J21) и Остра респираторна инфекция на долни дихателни пътища, неуточнена (J22).

2. Организиране наблюдение на случаите с усложнения, хоспитализирани в болнични структури, съобразно водещата диагноза, чрез събиране на данни от болниците, вкл. извършване на пробонабиране от пациенти с тежко протичане или усложнения на Грип, за изследване в НРЛ „Грип и ОРЗ“, с диагностична цел.

3. Събиране, обобщаване и съобщаване на данните от РЗИ/ДНЗБ, чрез въвеждане в Информационната система за събиране и анализ на данните за заболяемостта от Грип и ОРЗ в област Силистра, с цел своевременна оценка на заболяемостта, спрямо данните за страната.

4. Пробонабиране на носогърлени смивове от АПМП, които осъществяват сентинелното наблюдение и своевременно изпращане на събраните проби за вирусна детекция в НРЛ „Грип и ОРЗ“, при спазване изискванията за пробовземане, съхранение, съпроводително писмо и транспорт на Методическото указание за борба с Грип и ОРЗ, утвърдено със Заповед № РД-01-260/11.09.2019г. на Министъра на здравеопазването.

5. Информирание на МЗ/ГДЗИ при обявяване и отмяна на мерки при грипна епидемия на територията на област Силистра (общо или по общини), както и за хода на епидемията, в случай на изключителна интензивност на епидемичния процес и клинична тежест на протичане с много усложнения и смъртни случаи.

6. Свикване на оперативния щаб за борба с Грип и ОРЗ, определяне на пакет от мерки и тяхното привеждане в изпълнение със заповед на директора на РЗИ-Силистра или на областния управител (при засегнати 2 или повече общини).

IV. ОБЛАСТЕН ОПЕРАТИВЕН ЩАБ и ЕКСПЕРТНА РАБОТНА ГРУПА

Съставът на Областния оперативен щаб се определя със заповед на областния управител, по предложение на директора на РЗИ.

За експертна оценка на епидемичната обстановка в областта (заболеемост от Грип и ОРЗ, циркулация на грипни и други вируси, тежест на протичане на грипа, качествена характеристика на епидемичната обстановка, териториален и възрастов обхват), със заповед на директора на РЗИ-Силистра се създава ЕКСПЕРТНА РАБОТНА ГРУПА с участие на представители на РЗИ-Силистра, ръководителите на МБАЛ в област Силистра, директора на ЦСМП-Силистра, началника на РУО-Силистра, управителя на ДКЦ-Силистра, председателите на съсловни организации на лекарите, фармацевтите и общопрактикуващите лекари в област Силистра и директора на РЗОК-Силистра.

Състав на **ЕКСПЕРТНА РАБОТНА ГРУПА**:

Председател: д-р Теодора Начева, директор на РЗИ-Силистра

Заместник председател: Нина Димитрова, главен секретар на РЗИ-Силистра

Секретар: д-р Боряна Кочева, главен инспектор ДНЗБ, РЗИ-Силистра

Членове:

1. д-р Васил Славов, изпълнителен директор на МБАЛ-Силистра
2. д-р Богомил Бойчев, управител на МБАЛ-Тутракан
3. д-р Янита Андреева, управител на МБАЛ-Дулово
4. Д-р Енчо Василев, директор на ЦСМП-Силистра
5. д-р Тихомир Иванов, управител на ДКЦ-Силистра
6. Габриела Миткова, началник на РУО-Силистра
7. д-р Теодор Иванов, председател на РК на БЛС-Силистра
8. Димитър Кръстев, председател на РК на БФС-Силистра
9. д-р Стелияна Величкова, председател на РК на НСОПЛБ-Силистра
10. Атанас Атанасов, директор на РЗОК-Силистра

Експертната работна група провежда присъствени или неприсъствени заседания, по покана на директора на РЗИ-Силистра. Обсъжда епидемичната обстановка и изготвя предложения за противоепидемични мерки при достигната и надхвърлена заболяемост по сентинелната методика за наблюдение и публикуваните данни в уеб-базираната платформа за сентинелен надзор на ОРЗ и Грип, съгласно Методично указание за борба с Грипа и острите респираторни заболявания, утвърдено със Заповед № РД-01-260/11.09.2019г. на министъра на здравеопазването. Епидемичната обстановка се докладва от директора на дирекция НЗБ/главен инспектор в ДНЗБ, който изготвя протокол с решенията и мерките на експертната работна група. Заседанията могат да се провеждат неприсъствено, с изразени писмени становища по ел.поща. При достигнато ниво на епидемична заболяемост, надхвърлящо 99-ти персентил директора на РЗИ-Силистра разпорежда противоепидемични мерки със заповед, след съгласуване с ГДЗИ.

При установена епидемична заболяемост във възрастовите групи съответстващи на ученическата възраст, засягаща територията на цялата област Силистра или част от общините противоепидемичните мерки се разпореждат със заповед на директора на РЗИ-Силистра, въз основа на решенията на експертната работна група, след съгласуване с ГДЗИ.

При епидемична заболяемост, ангажираща всички възрастови групи от населението в цялата област или по-голяма част от възрастовите групи в няколко общини, директора на РЗИ-Силистра прави предложение до областния управител за свикване на заседание на Областния оперативен щаб. В негово отсъствие заседанието се свиква от зам.областния управител. Заседанията могат да се провеждат и неприсъствено. От всяко заседание на областния оперативен щаб се изготвя протокол с решения. Взетите решения за въвеждане на временни противоепидемични мерки се разпореждат със заповед на директора на РЗИ-Силистра, след съгласуване с ГДЗИ.

V.ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

1.Организация на епидемиологичния надзор и контрол на Грип и ОРЗ

ЛЗИБМП, изпълняващи сентинелния надзор на Грип и ОРЗ, (АПМП-ИП, включени в заповедта на директора на РЗИ-Силистра) съобщават данни по възрастови групи за амбулаторните пациенти с ОРЗ и Грип по определените в заповедта диагнози от МКБ, ежедневно (от 01.11. до 31.03.) или ежеседмично (от 01.04. до 31.10.), според сезона. Данните се съобщават в ДНЗБ по електронна поща или по телефон

2.Лабораторен надзор на Грип и ОРЗ – пробонабиране и лабораторна идентификация на грипните и други вируси причиняващи ОРЗ

От ЛЗИБМП, изпълняващи сентинелния надзор на Грип и ОРЗ, (АПМП-ИП, включени в заповедта на директора на РЗИ-Силистра) се събират носогърлени проби за детекция на циркулиращи грипни и други вируси. Пробите се събират от пациенти с типична или грипоподобна клинична картина, от различни възрастови групи, в общ обем 15-20-35 проби на сезон (в началото на повишаваща се заболеваемост, при достигнати и повишени стойности на 85-ти персентил, в предепидемичен – над 90-ти персентил и в епидемичен етап-над 95-ти персентил в разпространение на заболявания от Грип и ОРЗ).

3.Оценка на тежестта на развитие на епидемичния процес от Грип и ОРЗ

3.1. От ЛЗБМП (МБАЛ-Силистра, МБАЛ-Тутракан и МБАЛ-Дулово) се събират данни за хоспитализираните пациенти с усложнения след Грип (пневмонии, отити, енцефалити и др.) и за смъртните случаи с лабораторно доказана диагноза Грип и/или с развили се усложнения след Грип.

3.2. От ЛЗИБМП включени в сентинелния надзор на Грип и ОРЗ (АППП-ИП) се събират данни за амбулаторни пациенти с усложнения от грип (пневмонии, отити, енцефалити и др.) и за смъртните случаи с лабораторно доказана диагноза Грип и/или с развили се усложнения след Грип.

3.3. От ЛЗБМП се вземат проби за детекция на грипни и други респираторни вируси в НРЛ „Грип и ОРЗ“ на пациенти от различни възрастови групи за лабораторна диагностика на случаите и диференциална диагноза на усложненията.

4.Здравно-хигиенни и общо профилактични мерки

Прилагането на общите профилактични мерки има за цел да ограничи разпространението на грипни и други респираторни вируси, да забави хода на епидемичния процес и неговата интензивност. В резултат на мерките е възможно да се намали общия брой болни, тежките форми на грип, да се снижи пиковата заболяемост, смъртността и леталитета.

Общите профилактични мерки включват: хигиена на ръцете, носене на защитни маски за лице, дистанция, сутрешен филтър в детските и учебни заведения, изолация на болните, проветряване на помещенията за сън, работа, учение и игра, намаляване числеността на хора в затворени помещения и на обществени места, етикет на кихане и кашляне и др.

Общите профилактични са обект на повишено внимание при нарастваща заболяемост от ОРЗ/Грип, на етап подем на заболяемостта (в границите от 85 до 95 персентил) и могат да се разпореждат в хода на текущия здравен контрол, спрямо организираниите колективи в детски, учебни и социални заведения или със заповед на директора на РЗИ.

5.Специфична профилактика и терапия

Специфичната имунопрофилактика се постига с противогрипни ваксини. Съвременните противогрипни ваксини са 4-валентни, с антигенен състав, актуализиран за всеки сезон (два от тип А и два от тип В).

Важно средство към специфичната профилактика на грипа са химиопрепаратите със специфично антивирусно действие, т.нар. инхибитори на невраминидазата - Oseltamivir phosphate(Tamiflu) и Zanamivir (Relenza). Имат незабавно действие, след приема на първата доза. Терапевтичният ефект се проявява най-добре, когато са приложени в началото на заболяването, до 24-48 часа от появата на първите симптоми.

Важна роля за намаляване на тежките белодробни усложнения е специфичната имунопрофилактика с пневмококова ваксина на рискови групи от населението, особено на лицата над 65 год.възраст, имунокомпрометирани болни и други с тежки хронични заболявания.

Своевременно информиране на населението за реалните възможности за ваксина-профилактика в изпълнение на Националната програма за подобряване на ваксинапрофилактиката на сезонния грип, чрез публикации на сайта на РЗИ и чрез медиите.

6.Противоепидемични мерки

Текущото проследяване динамиката на заболяемостта от Грип и ОРЗ и анализа на епидемичната обстановка са основание при достигната епидемична заболяемост да се разпореждат мерки със заповед на директора на РЗИ, по решение на експертната работна група или областния оперативен щаб за борба с Грип и ОРЗ, след съгласуване с ГДЗИ.

6.1. Мерки в периода на повишена заболяемост от ОРЗ и Грип

Строг сутрешен филтър в детските заведения от медицинските специалисти и учителите за недопускане на болни деца. Откритите болни деца се връщат вкъщи.

Не се допускат на работа и заболелите лица от персонала

Общи хигиенни мерки (хигиена на ръцете, защитни маски, дистанция, затопляне, проветряване, влажно забърсване с дезинфекционен разтвор)

Текущ здравен контрол от служителите в Д НЗБ и Д ОЗ за спазване на здравно-хигиенния и противоепидемичен режим в обектите с обществено предназначение

Препоръки към гражданите за прилагане на общи хигиенни мерки (хигиена на ръцете, носене на защитна маска за лице, дистанция и домашна изолация на всяко лице със симптоми на Грип/ОРЗ след преглед/изследване от лекар). Препоръки към органите на местната власт и местното самоуправление, училищните ръководства и други за ограничаване или отлагане провеждането на масови обществени мероприятия, регулиране на потоците от хора на пазари, тържища и други търговски обекти.

6.2. Мерки в периода на епидемична заболяемост от ОРЗ и Грип

Преустановяване на плановите консултации на бременни жени и кърмачета

Преустановяване на всички профилактични прегледи и имунизации

Прекратяване на плановите операции

Преустановяване на свижданията в болничните лечебни заведения

Преустановяване на посещенията в социалните домове за възрастни хора и лица с увреждания

Стриктно спазване на противоепидемичния режим в болничните лечебни заведения, съгласно изискванията на Наредба № 3/2013г. за утвърждаване на МС за превенция и контрол на ВБИ

Готовност за разстановка в болничните лечебни заведения, с цел разширяване на легловия капацитет на вътрешните/детските отделения, в отговор на повишената необходимост за хоспитализация на насочени пациенти с Грип и/или усложнения

Готовност на ОПЛ за увеличаване на часовете за домашни посещения в работния си график, за обслужване на болни от грип в дома, особено за пациентите с най-висок риск от заболяване и усложнения или съвместно организиране на дежурни кабинети

Осигуреност на аптечната мрежа с медикаменти с повишено търсене (антипиретици, аналгетици, антивирусни препарати, антибиотици и др.)

Стриктно спазване на общите хигиенни мерки в детски, учебни и социални заведения (хигиена на ръцете, носене на защитни маски за лице, дистанция, затопляне, проветряване, влажно забърсване с дезинфекционен разтвор)

Преустановяване на присъствени учебни занятия в учебните заведения. Прекратяване на учебни занятия да се прилага като крайна мярка, след мотивирано предложение от директора на учебното заведение до началника на РУО и до директора на РЗИ. Тази мярка да се въвежда след обсъждане от Областния оперативен щаб и становище, че временното спиране на учебни занятия няма алтернатива и ще има положителен ефект върху развитието на епидемията. При обявена грипна епидемия органите на ДЗК

предписват тази мярка на определените учебни заведения, в съответствие с изискванията на чл. 63 (2) от Закона за здравето и чл. 105 (5) от Закона за предучилищно и училищно образование

7. Мерки спрямо елементите на епидемичния процес

7.1. Мерки спрямо болните (източник на заболяване)

Болните с леки и средно тежки форми на грип се изолират в домашни условия

Болните с тежки форми на грип и усложнения, както и повишен риск от усложнения на придружаващи заболявания се изолират в болнични лечебни заведения

Болните от грип медицински специалисти не се допускат на работа

7.2. Мерки спрямо контактните (възприемчиво население)

Контактните с риск от тежко протичане или усложнения и обостряне на придружаващи заболявания ограничават контактите си – социални, пътувания и др., използват лични предпазни средства (маски за лице), спазват добра хигиена на ръцете и дистанция, прилагат общо хигиенни мерки в работната и жилищна среда и провеждат постекспозиционна профилактика с антивирусни препарати, назначени от лекар

7.3. Мерки по отношение на външната среда, касаещи механизма на предаване

Ограничаване на пътуванията – лични и служебни

Ограничаване на посещенията на външни лица в затворени колективи (социални, детски, учебни, лечебни и здравни заведения)

Сутрешен филтър в детски, учебни и социални заведения от медицинските специалисти и друг персонал (учители, социални работници и др.)

Дезинфекционни и хигиенни мерки – хигиена на ръцете, ползване на дезинфектанти за ръце, съдържащи алкохол, етикет на кихане и кашляне (респираторен етикет), лични предпазни средства (маски за лице) в обществен транспорт, магазини, заведения за обществено хранене и др. обслужващи институции

8. Информирание на населението

Своевременно и точно информирание на населението за развитието на заболяемостта и епидемичното разпространение на Грип и ОРЗ, чрез сайта на РЗИ-Силистра, местни и национални медии.

Препоръки към различни групи от населението за ограничаване участие или присъствие в масови събития и обществени мероприятия (културни, спортни и др.), вкл. за мерките по т. 7.

Изготвил:

Д-р Теодора Начева